

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/56/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722202152
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5722202152.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Zuzany Krivdovej, v právnej veci žalobcu: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra SR, so sídlom Pribinova 2, 812 72, Bratislava, IČO: 00 151 866, proti žalovanej: J. W., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie 78 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/38/2022-85 zo dňa 5. januára 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej proti žalobcovi **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca faktúrou č. 26003901 vystavenou Ministerstvom vnútra SR dňa 7.9.2020 a zročnou 7.10.2020 vyfakturoval žalovanej náklady na stravu počas nariadenej karantény v zariadení Gabčíkovo za obdobie od 3.6.2020 do 9.6.2020 sume 78 eur. Žalovaná napriek opakovaným výzvam predmetnú faktúru neuhradila. Skutočnosť, že Ministerstvo vnútra SR uhradilo pre žalovanú stravu počas jej umiestnenia v karanténnom zariadení za fakturované obdobie, rozporovaná nebola. Rovnako nebolo sporné medzi stranami, že Ministerstvo vnútra SR opiera svoj nárok o vtedy účinné ustanovenie § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., a že žalovaná skutočne v čase uvedenom v žalobe karanténu v zmluvnom zariadení žalobcu v Gabčíkove absolvovala, a že nariadenie izolácie v tomto karanténnom zariadení vychádzalo z opatrenia Úradu verejného zdravotníctva č. OLP 312/3992/2020 zo dňa 15.5.2020, pričom toto opatrenie bolo vydané podľa v tom čase platného § 12 ods. 2 písm. b), c), f) a § 48 ods. 4 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z.

Je potom zrejmé, že žalovaná vykonávala karanténu v zariadení Ministerstva vnútra SR práve podľa § 12 ods. 2 písm. f) vtedy platného a účinného Zákona č. 355/2007 Z. z.. Samotný žalobca už v žalobe spomínal, že v Zbierke zákonov SR 31.12.2021 bol vyhlásený Nález Ústavného súdu SR PL.ÚS 4/2021 - 136 zo dňa 8.12.2021, ktorým Ústavný súd o. i. v konaní o návrhu verejnej ochrankyne práv na začatie konania podľa článku 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR o súlade o. i. v § 12 ods. 2 písm. f) Zákona č. 355/2007 Z. z. v časti „izolácia v domácom prostredí, alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení“ a v časti „karanténne opatrenia“, Zákona č. 355/2007 Z. z. rozhodol tak, že ust. § 12 ods. 2 písm. f) v časti „alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení“ a v časti „karanténne opatrenia“ Zákona č. 355/2007 Z. z. nie sú v súlade s článkom 17 ods. 1 a 2 Ústavy SR v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2, článkom 13 ods. 2 a 4 Ústavy SR a s článkom 5 ods. 1

písm. e) a ods. 2 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V súlade ust. § 48 ods. 4 písm. n) a u) Zákona č. 355/2007 Z. z. s vyššie uvádzanými článkami Ústavy a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Ústavný súd v tomto istom náleze rozhodol, že ust. § 48 ods. 4 písm. u) v časti „alebo karanténa“ a ust. § 48 ods. 4 písm. n) v časti „alebo karanténa osoby podozrivej z nákazy“, rovnako nie sú v súlade s vyššie uvádzanými článkami Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ustanovenie § 58 Zákona č. 355/2007 Z. z. ostalo nálezom Ústavného súdu nedotknuté, avšak v odseku 164 (B) svojho nálezu Ústavný súd správne poukázal, že derogovanie niektorých častí ust. § 12 ods. 2 písm. f) Zákona č. 355/2007 Z. z. eliminuje vznik neprimeraných nákladov na plnenie povinností ustanovených Zákonom č. 355/2007 Z. z.. Je nepochybné, že Zákon č. 355/2007 Z. z. je normou verejného práva, avšak ust. § 58 nesie v sebe prvky práva súkromného, keďže upravuje možnosť uplatňovania nárokov, ktoré sú svojou povahou súkromnoprávne a totiž nároky na náhradu škody a ušlého zisku, nároky na úhradu nákladov, ktoré vzniknú v súvislosti pri plnení povinností uložených Zákonom č. 355/2007 Z. z. osobám, ktoré sú povinné tieto povinnosti podľa zákona plniť (mimo nákladov spojených s výkonom štátneho zdravotného dozoru, ktoré uhrádza štát). Preto pre aplikáciu ust. § 58 ods. 2, o ktoré opiera svoj nárok žalobca, v širších súvislostiach je nutné aplikovať všeobecné normy občianskeho práva, a to predovšetkým základnú normu občianskeho práva, ktorým je Občiansky zákonník (Zákon č. 40/1964 Zb.).

Pri posudzovaní nárokov, ktoré sú uplatňované v občianskom súdnom konaní sú svojou povahou súkromno - právne, aj keď vyplývajú z iných zákonov, než je Občiansky zákonník, je nutné pri posudzovaní dôvodnosti týchto nárokov vychádzať aj z tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sa na daný prípad vzťahujú, resp. zo zásad, na ktorých stojí úprava občianskoprávných vzťahov. V tejto súvislosti je nutné poukázať na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dospel k presvedčeniu, že žalobe vyhovieť nemožno, pretože aj keď žalobca vykonáva právo, ktoré vyplýva z nedotknutého ustanovenia § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z. z., uplatňuje si nárok na náklady, ktoré vznikli v súvislosti s takým plnením povinnosti žalovanej, ktoré na základe tej časti Zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré boli neskôr vyššie uvádzaným nálezom Ústavného súdu SR vyhlásené za protiústavné a tiež v rozpore s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Inak povedané, žalobca sa proti žalovanej domáha nákladov, ktoré vznikli žalobcovi pri poskytnutí stravy žalovanej v zariadení, kde bola žalovaná umiestnená v rozpore s Ústavou a medzinárodnou zmluvou a kde by si podľa platného ust. § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z. z. náklady na stravu mala uhrádzať sama. Na druhej strane však tak, ako vyplýva zo záveru vyššie citovaného nálezu, žalovaná nemá možnosť za situácie, v ktorej sa ocitla začiatkom roku 2020, domáhať sa akéhokoľvek odškodnenia, či náhrady za to, že boli porušené jej ústavné práva a bola obmedzená v rozpore s Ústavou a medzinárodnou zmluvou jej osobná sloboda, a to bez možnosti súdneho prieskumu dôvodnosti takéhoto obmedzenia slobody.

Je v rozpore s princípom spravodlivosti a dobrých mravov, aby sa za takejto situácie štát, ktorý prostredníctvom svojich orgánov verejnej moci, ale aj zákonodárnych orgánov, nedbal na poskytnutie dostatočných garancií občanom pri obmedzení ich ústavných práv a slobôd, totiž práva na osobnú slobodu, domáhal voči takýmto osobám ešte úhrady nákladov, ktoré vznikli štátu pri poskytovaní stravy týmto osobám (protiústavne obmedzeným na osobnej slobode) v karanténnych zariadeniach. Nespochybnuje zákonné právo na základe ust. § 58 ods. 2 Zákona č. 355/2007 Z. z. uplatňovať voči žalovanej nárok uvádzaný v žalobe, spochybňuje však morálnosť výkonu tohto práva vzhľadom na vyššie uvedené, a preto odmieta takémuto nároku priznať právnu ochranu.

Hoci žalovaná bola v konaní úspešná, avšak si neuplatnila nárok na náhradu trov konania, preto rozhodol, že jej tieto nepriznáva.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že vada konania je vo svojej podstate porušením základného práva strany v súdnom konaní na spravodlivý proces a za takéto porušenie je potrebné považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. V tejto súvislosti citoval z rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03, III. ÚS 192/2006, I. ÚS 335/2006, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/5/1997. Nestotožňuje sa s právnym posúdením veci, a to že súd prvej inštancie

na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, poukazujúc na body 41 a 42 napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti citoval bod 196 nálezu Ústavného súdu SR PL.ÚS 4/2021-136, z ktorého vyplýva, že ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z., ktoré boli právnym základom pre nariadenie karantény pre žalovanú, pri ktorých Ústavný súd konštatoval ich nesúlad s Ústavou SR, stratili účinnosť až dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu SR v Zbierke zákonov SR a tento nález nemá spätné účinky aj na právne vzťahy pred vyhlásením tohto nálezu. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v celom rozsahu napriek tomu, že v bode 43 odôvodnenia uvádza „súd nerozporuje a nespochybňuje zákonné právo na základe § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. uplatňovať voči žalovanej nárok uvádzaný v žalobe, spochybňuje však morálnosť výkonu tohto práva vzhľadom na vyššie uvedené, a preto odmieta takémuto nároku priznať právnu ochranu.“ S uvedeným konštatovaním sa absolútne nestotožňuje, a to z dôvodu spochybňovania morálnosti výkonu tohto práva, keď súd prvej inštancie uznal, že z právneho hľadiska má žalobca zákonné právo si svoj nárok uplatňovať. Súd poukázal na to, že jeho nárok je právne daný, nespochybniteľný a oprávnený, ale morálne nie a pri samotnom rozhodovaní uprednostnil morálny aspekt. Rozhodnutie nie je namieste odôvodňovať morálnymi princípmi, ak zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcov nárok je právne opodstatnený. Súd sa nijakým relevantným spôsobom nevysporiadal so skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. K tvrdeniu žalovanej, že si stravu nevyžiadala uviedol, že bol povinný vykonať opatrenia so zabezpečením povinnej karantény osôb do karanténnych zariadení, s čím je spojená povinnosť karanténnych zariadení ubytovať a poskytnúť stravovanie fyzickým osobám, ktorým bola nariadená povinná izolácia v karanténnych zariadeniach. Žalovaná nepreukázala, že poskytnutú stravu neprijala. Práve naopak, z bodu 28 odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že personál zariadenia kladol stravu pred dvere, kde bývali a sama žalovaná konštatovala, že stravu hádzala rovno do koša, teda strava žalovanej bola poskytnutá. V čase nariadenej karantény bol daný právny základ pre nariadenie karantény pre žalovanú, žalovaná karanténu absolvovala a bola jej poskytnutá strava v čase nariadenej karantény, pričom výška nákladov je primeraná a v súlade so zákonnou úpravou stravného. Na podporu svojho právneho názoru poukázal na rozhodnutia niektorých všeobecných súdov, ako Okresný súd Rimavská Sobota, č. k. 6C/8/2022-30, Okresný súd Lučenec sp. zn. 13C/8/2022, Okresný súd Poprad č. k. 12C/16/2022-30 a iné. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žalobe sa vyhovie v celom rozsahu, alebo alternatívne rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu upozornila na skutočnosť, že Ústavný súd SR v bode 71 jasne vyložil článok 13 ods. 2. Mikasove vyhlášky boli a sú právne nulitné a zatváranie zdravých ľudí do štátom nariadenej karantény je protiústavné. Na neprávne sa nemôže zakladať a vynucovať tzv. právo. Odmietnutie rozhodnutia súdu prvej inštancie spochybňovaním zásady morálneho aspektu je krajne záväzujúce. Právo a morálka by mali byť ruka v ruke pri každom rozhodovaní, pokiaľ chceme hovoriť o právnom štáte. Odvolávanie sa na rozhodnutia súdov SR ohľadom platenia stravy je pre ňu irelevantné. Pokiaľ ju štátna represívna moc a jej reprezentácia prinútila ako zdravú a bezúhonnú občianku SR zotrvať protiústavne bezdôvodne v karanténnom zariadení Gabčíkovo na 6 dní, nech si s tým spojené náklady potom platí: „et omnia simul“. Navyše nech žalobca predloží ňou podpísanú faktúru na akceptovanie nevyžiadanej stravy. Podá administratívnu žalobu voči štátu aj na autora tejto žaloby za zneužitie právomoci verejného činiteľa spolupáchateľstvom.

4. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Žalovaný namietal porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 78/05). Odvolací súd sa nestotožnil s námietkami žalobcu o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré zodpovedá kritériám § 220 ods. 2 CSP. Pokiaľ súd prvej inštancie svoje právne závery v napadnutom rozhodnutí

formuloval stroho, nemôže to znamenať vadu rozhodnutia a predstavovať zásah do práva na spravodlivý proces. Z rozhodnutia je zrejme z akého skutkového stavu súd prvej inštancie vychádzal, o aké ustanovenia právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované. Z uvedených dôvodov je predmetná odvolacia námietka neopodstatnená.

6. Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. (znenie predmetného ustanovenia nebolo od času rozhodného pre posúdenie dôvodnosti nároku doposiaľ menené ani dotknuté Nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL 4/2021-136 z 08.12.2021) „Náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom nad inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.“ Vychádzajúc zo znenia predmetnej právnej normy odvolací súd má za to, že rozhodným pre zodpovedanie otázky, či je žalovaná nositeľom pasívnej vecnej legitímácie v prejednávanej spore, bolo to, či táto bola takým subjektom, ktorý bol povinný povinnosti ustanovené týmto zákonom (rozumieť zákon č. 355/2007 Z. z.) a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia plniť. V kontexte uvedeného odvolací súd upriamuje pozornosť na skutkový základ prejednávanej spory, keď žalobca sa voči žalovanému domáha náhrady nákladov na stravu, ktorá mala byť žalovanej poskytnutá v čase, kedy jej bola nariadená karanténa v karanténnom zariadení Gabčíkovo za obdobie od 03.06.2020 do 09.06.2020. V zmysle § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. (v rozhodnom čase) opatreniami na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení sú izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, príp. inom určenom zariadení, zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad, karanténne opatrenia. Podľa § 51 ods. 1 písm. d) zákona č. 355/2007 Z. z. (v rozhodnom čase) boli fyzické osoby povinné podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam lekárskeho vyšetreniam a diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s nebezpečenstvom pre zdravie, preventívnemu podávaniu protilátok a iných prípravkov, povinnému očkovaniu, liečeniu prenosných ochorení, izolácii a karanténnym opatreniam. V nadväznosti na uvedené odvolací súd tak ako súd prvej inštancie poukazuje na nález Ústavného súdu SR č. k. PL.ÚS 4/2021-136 zo dňa 8. decembra 2021, ktorý, okrem iných ustanovení, vyslovil nesúlad § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. v časti „alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení“ a v časti „karanténne opatrenia“ a ust. § 51 ods. 1 písm. d) citovaného zákona v časti „a karanténnym opatreniam“ s článkom 17 ods. 1 a 2 Ústavy SR v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a článkom 13 ods. 2 a 4 Ústavy SR a s článkom 5 ods. 1 písm. e) a ods. 2 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného možno vyvodiť, že opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení, spočívajúce v izolácii v zdravotníckom zariadení, príp. inom určenom zariadení, ako aj karanténne opatrenia, nevykazujú súlad s vyššie uvedenými článkami Ústavy SR, prípadne Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a súčasne uloženie povinnosti fyzickej osoby podrobiť sa karanténnym opatreniam nie je v súlade s Ústavou SR, príp. príslušnými článkami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uloženie povinnosti žalovanej podrobiť sa nariadenej karanténe v príslušnom karanténnom zariadení sa teda zakladalo na zákonných ustanoveniach, ktoré boli následne predmetným nálezom Ústavného súdu SR vyhlásené za nesúladné s Ústavou SR. Odvolaciemu súdu je zrejme, že Ústavný súd v bode 196. odôvodnenia nálezu vyslovil, že „ustanovenia zákona o ochrane verejného zdravia (poznámka odvolacieho súdu: zákona č. 355/2007 Z. z.), ktoré ústavný súd identifikoval ako nesúladné s ústavou a dohovorom, strácajú podľa § 91 ods. 1 zákona o ústavnom súde účinnosť dňom vyhlásenia tohto nálezu v zbierke zákonov, keď derogácia so sebou nesie právne účinky ex nunc (teda nie spätne, retroaktívne). Preto ani nezakladá náhradové nároky v dôsledku nariadených opatrení, majúcich základ v derogovaných ustanoveniach uplatnených voči adresátom v období, keď sa na tieto ustanovenia vzťahovala prezumpcia ich súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily“. Tento právny záver však nemožno vykladať absolútne. V kontexte posudzovaného prípadu odvolací súd považuje za potrebné prihliadať na to, že v danom prípade derogovaná protiústavná norma upravuje vzťah medzi orgánom verejnej moci a nositeľom základných práv a slobôd, pričom vyslovená derogácia bola učená v prospech žalovaného ako nositeľa základných práv a slobôd. V absolútnom ponímaní ani prípadná pravá retroaktivita v prípade vyslovenia protiústavnosti už zrušeného zákona a posúdenie predchádzajúcich skutkových konaní ústavne konformnou právnou normou s účinkami ex tunc na strane verejnej moci nezakladá porušenie princípu ochrany dôvery občana v právo, prípadne zásah do právnej istoty, resp. nadobudnutých. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade vzťahov medzi jednotlivcom a štátom je za daných podmienok potrebné v prípade týchto vzťahov dať prednosť ochrane základných práv pred právnou istotou a dôverou v právo (porovnaj Bilišňanský, M.: *Studia iuridica Cassoviensia*, ročník 4.2016, č. 2, ISSN 1339-3995, strana 59 až 61).

7. V kontexte vyššie uvedených úvah potom odvolací súd v rámci limitov, ktoré jednoznačne stanovil Ústavný súd SR vo vyššie uvedenom náleze, dospel k záveru, že uplatňovanie nároku podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. by v posudzovanom prípade fakticky malo za následok prehlbovanie zásahu štátu do práva jeho občana na základe právneho predpisu, ktorý je nesúladný s Ústavou Slovenskej republiky. Je potrebné zdôrazniť, že štát (štátny orgán) môže pri uplatňovaní štátneho donútenia konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Občan má slobodu konania, okrem správania, ktoré je výslovne zakázané právnymi normami. V kontexte vyššie uvedeného by potom priznanie nároku žalobcovi malo za následok „presah“ postihu uloženého žalovanému na základe neskôr vyslovenej protiústavnosti právnej normy aj v období, kedy už je objektívne vyslovený príslušným nálezom Ústavného súdu SR nesúlad právneho predpisu s Ústavou SR. V kontexte uvedeného je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vykladať aj bod 196. nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 4/2021-136, ktorý priznaním účinkov tomuto nález „ex nunc“ vyjadril premisu nielen vo vzťahu k ochrane štátu pred náhradovými nárokmi v dôsledku nariadených opatrení majúcich základ v derogovaných ustanoveniach a uplatnených voči ich adresátom (občanom) v období, keď sa na tieto ustanovenia vzťahovala prezumpcia ich súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily, ale aj v opačnom smere (napriek tomu, že ust. § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. ako také nebolo vyhlásené za protiústavné), nakoľko nárok uplatňovaný žalobcom bezpochyby vyplýva z opatrení štátu, vychádzajúcich z ustanovení právneho predpisu, ktoré boli vyhlásené za nesúladné s Ústavou SR. Akceptáciou argumentácie žalobcu, pri reflektovaní na základné princípy právneho štátu, by potom došlo k formulovaniu ústavne neakceptovateľnej právnej konštrukcie, keď na jednej strane by štát nemohol byť postihnutý za následky, ktoré spôsobil svojím konaním vykazujúcim nesúlad s Ústavou SR a na strane druhej by sa mohol domáhať nárokov voči subjektom, ktoré boli adresátmi tohto zásahu, keď bol to práve štát, ktorý spôsobil tento stav. Potom súd prvej inštancie správne konštatoval, že by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti a dobrých mravov, aby sa za takejto situácie domáhal úhrady nákladov voči osobám, ktoré boli umiestnené v karanténnom zariadení v rozpore s Ústavou SR a medzinárodnou zmluvou (protiústavne obmedzené na osobnej slobode).

8. Odvolací súd podotýka, že žalovaná sa nepodrobila predmetnej karanténe dobrovoľne a táto jej bola zo strany orgánov štátu nariadená. Tým, že žalovaná počas uvedenej karantény bola prijímateľom plnení zo strany štátu, a to vo forme poskytnutej stravy, nemožno na jej strane uvedené považovať ani za bezdôvodné obohatenie. Vznik bezdôvodného obohatenia nemožno vyvodzovať iba z objektívnej existencie uspokojovania životných potrieb fyzickej osoby prijímaním potravy. Je zrejmé, že žalovaná aj v prípade, ak by nebola umiestnená v nariadenej karanténe, musela by objektívne prijímať potravu, avšak spôsoby jej zabezpečenia a rozhodnutie o charaktere prijímanej potravy a jej množstve by boli určované jej rozhodnutím, založeným na slobodnej vôli. Zabezpečenie potravy na základe jednostranného rozhodnutia zo strany poskytovateľa karantény za cenu stanovenú týmto poskytovateľom potom rozhodne nie je ekvivalentom zabezpečenia potravy na základe vlastného rozhodnutia (a to čo do kvality, ceny, príp. kvantity).

9. Vychádzajúc z vyššie konštatovaného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, a aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP, kedy žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, avšak nárok na náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, a ani zo spisu jej žiadne trovy nevyplývajú. Preto v súlade s čl. 17 základných princípov CSP o procesnej ekonomii, odvolací súd rozhodol priamo tak, že jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

11. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
  - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
  - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
  - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
  - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
  - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)